

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy *de minimis* na dywersyfikację działalności mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie podstawy prawnej dla udzielania pomocy stanowiącej pomoc *de minimis*, w ramach inwestycji A1.2.1. Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, dalej „Inwestycja”.

Plan rozwojowy – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, dalej: „KPO”, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn. zm.), dalej: „ustawa”, to dokument, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.), stanowiący podstawę realizacji reform i inwestycji objętych wsparciem ze środków europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF). KPO jest dokumentem programowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. Jego realizacja służy promowaniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej przez zwiększenie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego, łagodzeniu społecznych i gospodarczych skutków kryzysu wywołanego pandemią COVID-19, wspieraniu zielonej transformacji, przyczynianiu się do realizacji unijnych celów w zakresie klimatu oraz transformacji cyfrowej.

KPO koncentruje swoje działania na sześciu europejskich filarach w ramach odpowiedzi na kryzys i budowę odporności: 1) zielona transformacja, 2) transformacja cyfrowa, 3) inteligentny i trwały wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, 4) spójność społeczna i terytorialna, 5) opieka zdrowotna oraz odporność gospodarcza, społeczna i instytucjonalna, 6) polityki na rzecz następnego pokolenia, takie jak edukacja i umiejętności. Interwencje KPO uzupełnią i rozszerzą podejmowane dotychczas przez rząd i samorządy działania doraźne i antyrecesyjne na rzecz sektorów i przedsiębiorców. Dla osiągnięcia zakładanych celów KPO Polska planuje podjęcie szeregu kluczowych reform oraz towarzyszących im inwestycji, które pozwolą nie tylko przetrwać kryzys pandemiczny, ale także przyspieszyć, w ciągu najbliższych kilku lat w okresie jego realizacji, transformację gospodarki polskiej i europejskiej oraz zwiększyć

poziom życia Polaków. Realizacja KPO została skoncentrowana wokół następujących, sześciu komponentów, stanowiących obszary koncentracji reform i inwestycji: A. Odporność i konkurencyjność gospodarki; B. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności; C. Transformacja cyfrowa; D. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia; E. Zielona, inteligentna mobilność; F. Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji KPO.

Na podstawie projektowanego rozporządzenia wsparcie udzielane będzie w ramach Inwestycji wchodzącej w skład komponentu A Odporność i konkurencyjność gospodarki. Nadrzędnym celem inwestycji A1.2.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności jest wspieranie odporności MŚP i mikroprzedsiębiorstw w branżach najbardziej dotkniętych pandemią COVID-19 w Polsce, a mianowicie branży hotelarsko-gastronomicznej (*HoReCa*), turystyce i kulturze. W tym względzie realizowane działania w ramach Inwestycji mają na celu rozszerzanie i dywersyfikację działalności prowadzonej przez MŚP w tych branżach.

W ramach KPO za realizację reform i inwestycji odpowiadają instytucje odpowiedzialne za realizację reform i instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji jest minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z planem rozwojowym zostało powierzone to zadanie. Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji może powierzyć realizację zadań związanych z realizacją inwestycji jednostce wspierającej plan rozwojowy. Instytucją odpowiedzialną za realizację przedmiotowej Inwestycji jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej i to on jest odpowiedzialny za wydanie programu pomocowego.

Podstawą do wydania rozporządzenia przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej jest art. 141c ust. 4 ustawy, w którym zawarta została delegacja do wydawania programów pomocowych (rozporządzeń) w przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* udzielaną w ramach KPO przez ministra właściwego pełniącego funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji. Zgodnie z tym przepisem minister właściwy określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy w ramach tej inwestycji, a także podmioty jej udzielające, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym, efektywnego i skutecznego jej wykorzystania oraz przejrzystości jej udzielania, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowego przeznaczenia, warunków lub trybu udzielania tej pomocy.

Projekt rozporządzenia określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy *de minimis*, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013

z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1407/2013”, a także podmioty udzielające tej pomocy.

W § 1 ust. 1 projektu rozporządzenia został określony zakres przedmiotowy projektowanego rozporządzenia.

W § 2 projektu rozporządzenia zdefiniowane zostały podstawowe pojęcia, którymi posługuje się projektowane rozporządzenie, tj. definicje: jednego przedsiębiorcy, mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy, przedsiębiorcy oraz przedsięwzięcia MŚP.

W § 3 projektu rozporządzenia określono wyłączenia z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia poprzez odesłanie do przepisów art. 1 rozporządzenia nr 1407/2013. W przypadku, gdy przedsiębiorca prowadzi jednocześnie działalność w sektorach wykluczonych oraz działalność w sektorach dopuszczonych do objęcia wsparciem na podstawie przedmiotowego rozporządzenia, pomoc na działalność dopuszczoną może zostać udzielona temu przedsiębiorcy, pod warunkiem, że zapewnieni on za pomocą odpowiednich środków, takich jak rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów, że działalność w sektorze wykluczonym nie odniesie korzyści z tytułu otrzymania pomocy przyznanej na podstawie rozporządzenia. Obowiązek ten ma na celu wykluczenie sytuacji, w której działalność w sektorach wykluczonych odniesie korzyść z pomocy przyznanej na podstawie rozporządzenia.

W § 4 ust. 1 określa, że podmiotami udzielającymi pomocy są ostateczni odbiorcy wsparcia, którzy realizują przedsięwzięcia, w rozumieniu ustawy. Są to są podmioty wybrane w trybie i na zasadach wskazanych w art. 141za–141zf ustawy przez PARP do udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom na dywersyfikację działalności, tzw. operatorzy regionalni. W § 4 ust. 2 wskazano, że pomoc jest udzielana mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom realizującym przedsięwzięcia MŚP, poprzez które należy rozumieć działania realizowane przez mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców z branży hotelarsko–gastronomicznej (*HoReCa*) oraz turystyki i kultury, polegające na dywersyfikacji działalności.

W § 5 projektu rozporządzenia określono cel jego przyjęcia czyli wsparcie odbudowy i zwiększenia odporności kraju przez wspieranie przedsięwzięć MŚP w ramach inwestycji KPO w obszarze inteligentny, zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, w tym spójność gospodarcza, miejsca pracy, produktywność, konkurencyjność, badania naukowe, rozwój i innowacje, a także dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny z silnymi MŚP, o którym mowa w art. 3 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Dz. Urz. L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.).

Należy wyjaśnić, iż użyte w projekcie rozporządzenia pojęcie inwestycji oznacza inwestycję w rozumieniu art. 141a pkt 3 ustawy natomiast pojęcie przedsięwzięcia oznacza przedsięwzięcie w rozumieniu art. 141a pkt 8 ustawy.

Ponadto w § 5 projektu rozporządzenia wskazano, że pomoc będzie udzielana na pokrycie części lub całości kosztów przedsięwzięć MŚP dotyczących dywersyfikacji działalności. Pomoc *de minimis* będzie udzielana na pokrycie części (a nie całości) kosztów ponoszonych na realizację przedsięwzięć MŚP, w sytuacji, w której podmiot udzielający pomocy określi w naborze, jakie konkretnie koszty projektów mogą być pokryte pomocą *de minimis* i nie będą to wszystkie koszty poniesione/przewidziane do poniesienia w ramach danych projektów. Pomoc *de minimis* może być udzielana przedsiębiorcy na pokrycie części (a nie całości) kosztów również w sytuacji, w której przedsiębiorca będzie miał wykorzystany limit pomocy *de minimis* wynoszący 200 tys. euro i nie będzie mógł otrzymać pomocy *de minimis* na pokrycie całości kosztów realizowanego przedsięwzięcia.

W § 5 ust. 2 projektu rozporządzenia wskazano ogólnie, że kosztami kwalifikowalnymi będą koszty ponoszone na dywersyfikację działalności mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców.

Szczegółowy katalog kosztów będzie wskazywany w ogłaszanych przez podmioty udzielające pomocy naborach.

W § 6 projektu rozporządzenia określono formę, w jakiej będzie udzielana pomoc na podstawie projektowanego rozporządzenia oraz zawarto odesłanie do przepisów unijnych dotyczących zasad udzielania pomocy przejrzystej.

W § 7 projektu rozporządzenia wskazano, iż pomocy udziela się zgodnie z warunkami określonymi w art. 5 rozporządzenia nr 1407/2013, to jest w zgodności z zasadami kumulacji pomocy.

§ 8 projektu rozporządzenia określa wartość dopuszczalnej pomocy odsyłając, w tym zakresie, do przepisów rozporządzenia nr 1407/2013.

W § 9 projektu rozporządzenia uregulowano tryb udzielenia pomocy, w zakresie składania wniosku do podmiotu udzielającego pomocy i treści tego wniosku. Wskazany w § 9 ust. 3 pkt 1 obowiązek załączania przez przedsiębiorcę do wniosku zaświadczeń albo oświadczeń o udzielonej pomocy *de minimis* w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa wynika z regulacji zawartej w art. 5 rozporządzenia nr 1407/2013, tj. z obowiązku kumulacji wszystkich rodzajów pomocy *de minimis* udzielonych na podstawie różnych aktów prawa Unii Europejskiej (a zatem również pomocy *de minimis* w sektorze rolnictwa lub rybołówstwa) do limitu wskazanego w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1407/2013. Wskazany w § 9 ust. 3 pkt 2 obowiązek załączania informacji dotyczy informacji niezbędnych do udzielenia pomocy *de minimis*, dotyczących w

szczegółności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc *de minimis*.

§ 10 projektu rozporządzenia reguluje procedurę oceny wniosków i udzielania pomocy przez podmiot udzielający pomocy. Z uwagi na fakt, iż pomoc udzielana przez ostatecznych odbiorców wsparcia na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców będzie pomocą na tzw. drugim poziomie, wsparcie będzie udzielane na podstawie umowy o udzielenie pomocy, które nie jest umową o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z KPO w rozumieniu ustawy.

§ 11 projektu rozporządzenia zobowiązuje przedsiębiorcę do przedłożenia, przed podpisaniem umowy, określonych informacji i zaświadczeń albo oświadczeń. Przepis ten ma na celu umożliwienie podmiotowi udzielającemu pomocy dokonania weryfikacji, czy w momencie jej udzielenia nie zostanie przekroczony dopuszczalny limit pomocy i czy nie zostaną naruszone reguły kumulacji pomocy.

§ 12 projektu rozporządzenia wskazuje termin, do którego będzie udzielana pomoc, zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 4 w związku z art. 8 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013. Możliwość udzielania pomocy *de minimis* na podstawie obecnie obowiązujących przepisów prawa unijnego wskazuje na dzień 30 czerwca 2024 r. Dodatkowo okres udzielania pomocy *de minimis* na podstawie rozporządzenia został ograniczony datą 30 czerwca 2026 r. jako datą końcową kwalifikowalności wydatków w KPO.

W § 13 projektu rozporządzenia określono termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, tj. po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, czyli jako standardowy okres *vacatio legis* zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Projektowane przepisy są zgodne z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. 2002 nr 239 poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.